

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
(обов'язкова навчальна дисципліна)

**ПАРАЗИТОЛОГІЯ ТА ІНВАЗІЙНІ ХВОРОБИ ТВАРИН**  
(назва навчальної дисципліни)

Розробник (ки): Валентина ЄВСТАФ'ЄВА, завідувач кафедри, доктор вет. н.,  
професор

Світлана МИХАЙЛЮТЕНКО, доцент кафедри, канд. вет. н., доцент

Полтава  
2022р.

## Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

<b>Назва навчальної дисципліни</b>	Паразитологія та інвазійні хвороби
<b>Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти</b>	обов'язкова фахова дисципліна
<b>Назва структурного підрозділу</b>	Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
<b>Контактні дані розробників, які залучені до викладання</b>	<i>Викладач:</i> МИХАЙЛЮТЕНКО Світлана, канд. вет. н., доцент кафедри <i>Контакти:</i> ауд. 69. (паразитологія та інвазійні хвороби) <i>e-mail:</i> <a href="mailto:parazitologia@pdaa.edu.ua">parazitologia@pdaa.edu.ua</a> <i>URL:</i> <a href="https://www.pday.edu.ua/people/myhaylyutenko-svitlana-mykolayivna">https://www.pday.edu.ua/people/myhaylyutenko-svitlana-mykolayivna</a>
<b>Рівень вищої освіти</b>	Другий (магістерський) рівень
<b>Спеціальність Освітня програма</b>	211 Ветеринарна медицина Ветеринарна медицина
<b>Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни</b>	Базові знання з «Анатомія тварин», «Фізіологія тварин», «Латинська мова», «Патологічна фізіологія» «Хімія», «Лікарські рослини»

### **Заплановані результати навчання:**

**Мета навчальної дисципліни:** є засвоєння знань по морфології та біології збудників цих хвороб, клінічного прояву їх, діагностики, розробки та впровадження методів лікування і профілактики.

#### ***Завдання навчальної дисципліни:***

- робити епізоотологічне обстеження господарств;
- проводити методи прижиттєвої та посмертної лабораторної діагностики паразитозів тварин і птиці;
- засвоюють техніку роботи з мікроскопом, музейними та гістологічними препаратами;
- навчаються визначати і описувати екстенсивність та інтенсивність інвазії паразитарних захворювань;
- призначати лікарські засоби за інвазійних захворювань.

#### **Компетентності:**

##### *Загальні:*

- ЗК. 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК. 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК. 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

##### *Фахові:*

ФК. 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

ФК. 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

ФК. 6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК. 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК. 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ФК. 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

### ***Програмні результати навчання:***

ПРН. 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН. 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН. 7. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення

ПРН. 11. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН. 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

## **Програма та структура навчальної дисципліни**

### ***Тема 1. Ветеринарна протозоологія.***

Вчення про паразитарні хвороби. Піроплазмідози тварин. Еймеріози та ізоспорови тварин.

Саркомастігофорози та ціліатози тварин.

Вчення про паразитарні хвороби. Піроплазмідози тварин. В даному розділі розглядають визначення паразитизму, види зоопаразитів, види живителів зоопаразитів, їх характеристику, аналізують визначення понять інвазія та інвазійна хвороба, сучасну номенклатуру інвазійних хвороб, морфологію і біологію паразитичних найпростіших організмів. Піроплазмідози тварин включають бабезіози великої рогатої худоби, овець, собак, коней та тейлеріози жуйних тварин.

Еймеріози та ізоспорови тварин. За вказаною підтемою розглядають діагностичні ознаки збудників еймеріозу великої рогатої худоби, овець, кролів, курей, цистоізоспорову тварин, саркоцистозу, криптоспоридіозу, токсоплазмозу тварин, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Саркомастігофорози та ціліатози тварин. У даному розділі розглядають діагностичні ознаки збудників трихомонозу великої рогатої худоби, гістомонозу птиці, балантидіозу свиней, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

### ***Тема 2. Ветеринарна гельмінтологія. Трематодози тварин.***

Трематодози жуйних, м'ясоїдних тварин та птахів.

Вчення про ветеринарну гельмінтологію. Трематодози жуйних тварин. У даному розділі розглядають систематику, морфологію та біологію гельмінтів, діагностичні ознаки збудників опісторхозу м'ясоїдних, простогонімозу птиці, ехіностоматидозів і нотокотілідозів птиці, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

У темі розглядаються питання морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, патогенезу, патолого-анатомічних змін, діагностики, лікування та профілактики за фасціольозу, дикроцеліозу, парамфістоматидозів, опісторхозу, ехіностоматидозів тварин.

**Тема 3. Морфологія та біологія цестод. Цестодози тварин.**

У темі розглядаються питання морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, патогенезу, патолого-анатомічних змін, діагностики, лікування та профілактики за цистицеркозів.

Імагінальні цестодози м'ясоїдних тварин та аноплоцефалідози коней.

Аноплоцефалітози жуйних тварин та цестодози птиці.

Морфологія та біологія цестод. Цистицеркози тварин. У даному розділі розглядають систематику, а також діагностичні ознаки збудників цистицеркозів великої рогатої худоби і свиней, цистицеркозів (тенуікольний, пізіформний) та ценурозів (церебральний, м'язової тканини та підшкірної клітковини) тварин, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Аноплоцефалідози коней. Аноплоцефалітози жуйних тварин та цестодози птиці. У даному розділі розглядають систематику, діагностичні ознаки збудників монізіозу жуйних, аноплоцефалідозів коней, гіменолепідозів водоплавної птиці, райетінозу, давеніозу, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

**Тема 4. Ветеринарна гельмінтологія. Нематодози тварин.**

Морфологія та біологія нематод. Оксіуратози тварин. Аскарідатози тварин.

Стронгілятози органів травлення однокопитних, жуйних, м'ясоїдних тварин, свиней та птиці. Стронгілятози органів дихання тварин. Спіруратози та філяріатози тварин. Трихуратози тварин. Рабдитатози тварин.

За темою розглядають систематику, діагностичні ознаки збудників оксиурозу коней, пасалурозу кролів, гетеракозу птиці, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Аскарідатози тварин. У даному розділі За темою розглядають систематику, діагностичні ознаки збудників аскарозу свиней, параскарозу коней, неоаскарозу телят, аскарідіозу курей, токсакарозу і токсаскарозу м'ясоїдних, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Стронгілятози органів травлення однокопитних, жуйних тварин, свиней. У даному розділі розглядають систематику, діагностичні ознаки збудників стронгілідозів і ціатостомідозів коней, трихостронгілідозів жуйних тварин, хабертіозу жуйних тварин, буностомозу жуйних тварин, езофагостомозу жуйних тварин та свиней, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Стронгілятози органів травлення м'ясоїдних тварин та птиці. Стронгілятози органів дихання тварин. У даному розділі розглядають систематику, морфологію та біологію гельмінтів, діагностичні ознаки збудників унцинаріозу м'ясоїдних, амідостомозу гусей, диктіокаульозу жуйних тварин, простронгілідозів (мюлеріоз овець та кіз), метастронгільозу свиней, сингамозу курей, а також основні аспекти циклу розвитку

паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Спіруратози, філяріатози та трихуратози тварин. У даному розділі розглядають систематику, морфологію та біологію гельмінтів, діагностичні ознаки збудників телязюзу великої рогатої худоби, тетрамерозу та стрептокарозу птиці, сетаріозу великої рогатої худоби, дирофіляріозу собак, трихінельозу, трихурозу тварин, капіляріозу птиці, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Рабдитатози та акантоцефальози тварин. У даному розділі розглядають загальну систематику, морфологію та біологію гельмінтів, діагностичні ознаки збудників стронгілоїдозу овець, великої рогатої худоби, коней, свиней, макраканторинхозу свиней, поліморфозу птиці, філікольозу птиці, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

**Тема 5. Ветеринарна акарологія.** Паразитиформні кліщі. Акариформні кліщі.

У темі розглядаються питання морфології, біології, епізоотології, клінічних ознак, патогенезу, патолого-анатомічних змін, діагностики, лікування та профілактики за саркоптоїдозів, псороптоїдозів та тромбідіїдозів тварин.

**Тема 6. Ветеринарна ентомологія.** Ововодні хвороби тварин та кровосисні комахи (гнус). Хвороби, спричинювані постійними ектопаразитами.

Гіподерматози тварин та кровосисні комахи (гнус). У даному розділі розглядають систематику та морфологію комах, а також основні аспекти циклу розвитку збудників гіподермозу ВРХ, естрозу овець, гастрофільозу однокопитних та кровосисних комах (гнус) та діагностику захворювань, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

Хвороби, спричинювані постійними ектопаразитами. У даному розділі розглядають систематику, морфологію, діагностичні ознаки кровососок, збудників малофагозів птиці, бовікольозу, сифункулятозів та сифонаптерозу, а також основні аспекти циклу розвитку паразитів, діагностику захворювання, що включає епізоотологію, клінічні ознаки, патологоанатомічні дані та лікувально-профілактичні заходи.

### Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	денна форма 211ВЕТ_мд_2020 [2] 5 р.			
	усього	у тому числі		
л		лаб.	с.р.	
Тема 1. Ветеринарна протозоологія	58	10	14	34
Тема 2. Ветеринарна гельмінтологія. Трематодози тварин	42	8	12	22
Тема 3. Морфологія та біологія цестод. Цестодози тварин.	50	8	20	22
<b>ЕКЗАМЕН</b>	<b>20</b>			
<b>Разом за 6-й семестр</b>	<b>150</b>	<b>26</b>	<b>46</b>	<b>78</b>
Тема 4. Ветеринарна гельмінтологія.	66	10	22	34

Нематодози тварин				
Тема 5. Ветеринарна акарологія	40	8	10	22
Тема 6. Ветеринарна ентомологія	44	8	14	22
<b>Разом за 7-й семестр</b>	<b>150</b>	<b>26</b>	<b>46</b>	<b>78</b>
<b>Усього годин</b>	<b>300</b>	<b>52</b>	<b>92</b>	<b>156</b>
<b>ЕКЗАМЕН</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

### Оцінювання результатів навчання

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

### Форми контролю результатів навчання

Програмні результати	Ведення конспекту лекцій		Виконання Завд. лаб. роботи та їх захист		Виконання завдань самостійної роботи		Екзамен		Разом	
	Мінімальна кількість балів	Максим. Кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максим. Кількість б	Мінімальна кількість балів	Максим. Кількість б	Мінімальна	Максим.	Мінімальна кількість балів	Максим. Кількість б
ПРН <sub>1</sub>	3	6	5	8	1	2	3	4	12	20
ПРН <sub>5</sub>	3	5	6	9	1	2	2	4	12	20
ПРН <sub>7</sub>	3	5	6	10	1	1	2	4	12	20
ПРН <sub>11</sub>	3	5	6	10	1	1	2	4	12	20
ПРН <sub>19</sub>	3	5	5	9	1	2	3	4	12	20
<b>Разом</b>	<b>15</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>46</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	<b>20</b>	<b>60</b>	<b>100</b>
ПРН <sub>1</sub>	3	6	5	8	1	2	3	4	12	20
ПРН <sub>5</sub>	3	5	6	9	1	2	2	4	12	20
ПРН <sub>7</sub>	3	5	6	10	1	1	2	4	12	20
ПРН <sub>11</sub>	3	5	6	10	1	1	2	4	12	20
ПРН <sub>19</sub>	3	5	5	9	1	2	3	4	12	20
<b>Разом</b>	<b>15</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>46</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>12</b>	<b>20</b>	<b>60</b>	<b>100</b>

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним рівня вище межі незадовільного навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Під час оцінювання здобувачів з дисципліни враховують систематичний контроль засвоєння знань та підсумкову оцінку рівня засвоєння навчального матеріалу.

**Підсумковий контроль** здійснюється з метою оцінки результатів досягнення навчальної мети з дисципліни на завершальному етапі. У шостому та сьомому семестрах підсумковий контроль проводиться методом – **екзамену** з матеріалу курсу в об'ємі програми. Проводиться письмово у вигляді тестових завдань.

*Поточний контроль 6-7 семестр:*

▪ **ведення конспекту лекцій (0-2);**

відсутній конспект теоретичного матеріалу з теми лекції;

1 – лаконічно законспектував матеріал лекції, в основному тезисами, відсутні таблиці, рисунки;

2 – повній мірі законспектував матеріал лекції, подано систематизацію й виділення головного, охайно, є посилання на рекомендовану літературу.

▪ **виконання завдань на кожному лабораторному занятті лабораторної роботи (0-2);**

Бали	Здатність здобувача
0	Лабораторну роботу здобувач вищої освіти не виконав та не представив звіт та захист
1	Лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти вирішив поставлене перед ним завдання, використав паразитологічні та дослідні методи, освоїв методики діагностики; пояснив алгоритм дій лікаря під час постановки діагнозу та призначення лікування; виконав та представив звіт з наданою термінологією
2	Лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано паразитологічні та дослідні методи, надано ґрунтовну відповідь щодо особливостей поширення інвазійної хвороби, зроблено розрахунки інтенсивності та екстенсивності інвазії, аргументовані висновки, призначене лікування, відтворено латинську термінологію. Здобувач виконав, представив та захистив звіт

▪ **виконання самостійної роботи (опитування)(0-1 для тем 1-6, 9-14);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не дав відповіді на поставлені питання
1	опанував тему самостійної роботи й надав ґрунтовну відповідь з відповідною термінологією на латинській мові, що свідчить про розуміння логічної послідовності дій лікаря під час постановки діагнозу, призначення лікування та профілактики хвороби.

▪ **виконання самостійної роботи (опитування)(0-2 для тем 7, 8);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не дав відповіді на поставлені питання
1	ЗВО надав коротку відповідь із суттєвими помилками (менше 35% потрібної інформації) щодо: – особливостей поширення інвазійної хвороби, – розуміння логічної послідовності дій лікаря під час постановки діагнозу, призначення лікування та профілактики хвороби. Не відтворено термінологію на латинській мові.
2	опанував тему самостійної роботи й надав ґрунтовну відповідь з відповідною термінологією на латинській мові, що свідчить про розуміння логічної послідовності дій лікаря під час постановки діагнозу, призначення лікування та профілактики хвороби.

Оцінки, отримані під час підсумкового контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів за всі правильно вирішені питання становить 20 балів. Одне тестове завдання містить п'ять питань. Правильна відповідь на одне питання оцінюється у 4 бали.

*Семестровий контроль (екзамен)* – згідно до Положення про оцінювання

результатів навчання здобувача вищої освіти ПДАА ЗВО за відповідь на питання екзаменаційного білета може отримати 20 балів.

Під час складання екзамену здобувач вищої освіти денної форми навчання у 6 семестрі має змогу отримати максимальнo 20 балів із наступним їх розподілом:

- 20 балів – у випадку правильної відповіді на 5 тестових питань білету, що демонструє розуміння паразитологічних термінів та дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 15 балів – у випадку правильної відповіді на 4 тестових питань білету, що свідчить про розуміння алгоритму дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання

- 10 балів – у випадку правильної відповіді на 3 тестових питань білету, що демонструє розуміння дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 5 балів – у випадку правильної відповіді на 2 тестових питань білету, що свідчить про недостатній рівень розуміння алгоритму дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

0 балів – у випадку неправильних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

Під час складання екзамену здобувач вищої освіти денної форми навчання у 7 семестрі має змогу отримати максимальнo 20 балів із наступним їх розподілом:

- 20 балів – у випадку правильної відповіді на 5 тестових питань білету, що демонструє розуміння паразитологічних термінів та дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 16 балів – у випадку правильної відповіді на 4 тестових питань білету, що свідчить про розуміння алгоритму дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання

- 12 балів – у випадку правильної відповіді на 3 тестових питань білету, що демонструє розуміння дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 8 балів – у випадку правильної відповіді на 2 тестових питань білету, що свідчить про недостатній рівень розуміння алгоритму дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 4 бали – у випадку правильної відповіді на 1 тестових питань білету, що свідчить про невміння демонструвати алгоритм дій лікаря ветеринарної медицини під час постановки діагнозу, призначення лікування тварин та профілактики захворювання в сучасних умовах господарювання;

- 0 балів – у випадку неправильних відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.



### Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Опитування лекцій	Виконання лаб.робіт та їх захист	Виконання завдань по сам.роботі опитування	Екзамен	Разом
<b>Тема 1.</b> Ветеринарна протозоологія	5	14	3	-	
<b>Тема 2.</b> Ветеринарна гельмінтологія. Трематоدوزи тварин	2	12	2	-	
<b>Тема 3.</b> Морфологія та біологія цестод. Цестодози тварин.	2	20	3	-	
Екзамен				20	20
	<b>26</b>	<b>46</b>	<b>8</b>	<b>20</b>	<b>100</b>
<b>Тема 4.</b> Ветеринарна гельмінтологія. Нематодози тварин	5	22	3		
<b>Тема 5.</b> Ветеринарна акарологія	2	10	2		
<b>Тема 6.</b> Ветеринарна ентомологія	2	14	3		
Екзамен				20	20
<b>Разом</b>	<b>26</b>	<b>46</b>	<b>8</b>	<b>20</b>	<b>100</b>

#### **Трудомісткість:**

Загальна кількість годин – 300 год.

Кількість кредитів – 10.

Форма семестрового контролю – екзамен, екзамен.

#### **Політика навчальної дисципліни:**

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. Показником результативності вивчення дисципліни є опанування навчального матеріалу: робота на лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи. Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилення на використанні джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

**Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:** презентації, відеоролики.

## Рекомендовані джерела інформації

### Основні

1. Богач М.В. Інвазійні хвороби свійської птиці: навч. посібник. Богач М.В., Березовський А.В., Тараненко І.Л.; за ред. А.В. Березовського. Київ: Ветінформ, 2007. 224 с.
2. Практикум із паразитології. В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 1999. 192 с.
3. Інвазійні хвороби коней .В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока та ін.; за ред. В.Ф. Галата. Київ: НАУ, 2008. 152 с.
4. Манжос О.Ф., Панікар І.І. Ветеринарна протозоологія: навч. посібник . Донецьк, 2006. 127 с.
5. Паразитология и инвазионные болезни животных. М.Ш. Акбаев, А.А. Водянов, Н.Е. Косминков и др. М.: Колос, 1998. 743 с.
6. Дахно І.С., Дахно Ю.І. Екологічна гельмінтологія: навч. посібник. Суми: «Козацький вал», 2010. 220 с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 2009. 368 с.
8. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник . В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2009. 242 с.
9. Паразитология и инвазионные болезни животных. М.Ш. Акбаев, А.А.Водянов, Н.Е.Косминков и др.; под ред. М.Ш. Акбаева. М.: Колос, 2000. 743 с.
10. Посібник з інвазійних, інфекційних та незаразних хвороб свиней: навч. посіб. Ю.Ю. Довгій, В.Ф. Галат, О.Є. Галатюк та ін.; за ред. Ю.Ю. Довгія. К.: Урожай, 2010. 328 с.

### Допоміжні

1. Атлас гельмінтів тварин. Дахно І. С., Березовський А. В., Галат В. Ф. та ін. К., 2001. 118 с.
2. Ветеринарна арахнологія: навчальний посібник. Галат В. Ф., Євстаф'єва В. О., Клименко О. С. та ін. ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2010. 184 с.
3. Kruchynenko, O. V., Mykhailiutenko, S. M., Petrenko, M. A., & Kuzmenko, L. M. (2021). Prevalence of gastrointestinal helminths in ruminants in Ukraine: A 5-year meta-analysis. *Biosystems Diversity*, 29(3), 251–257. doi:10.15421/012131
4. Галат В. Ф., Євстаф'єва В. О., Михайлютенко С. М. Рекомендації з діагностики і заходів боротьби зі шлунково-кишковими нематодозами гусей. Методичні рекомендації для студентів, магістрів та фахівців ветеринарної медицини. Полтава, 2013. 23 с.
5. Інвазійні хвороби жуйних: навчальний посібник. Галат В. Ф., А. В. Березовський, Н. М. Сорока [та ін.]. ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.

### Інформаційні ресурси мережі Інтернет

Для самостійної роботи студенти можуть користуватися Інтернетом за наступними адресами:

- <http://vettorg.net/> - ВетТорг портал;
- <http://www.veterinar.ru/> - Ветеринар.ru
- <http://www.biofarm.kharkiv.com/> - Главная Biofarm
- <http://www.vetsintez.com.ua/> - Вет Синтез
- <http://zoolife.com.ua/> - Zoo life
- <http://vetvrach.info/> - Vetvrach. info

[http://www.google.com.ua/images?um=1&hl=ru&client=firefox&rls=org.mozilla%3Aru%3Aofficial&biw=1269&bih=791&tbs=isch%3A1&sa=1&q=%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE%D1%86%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B7&btnG=%D0%9F%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%BA&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs\\_rfai=](http://www.google.com.ua/images?um=1&hl=ru&client=firefox&rls=org.mozilla%3Aru%3Aofficial&biw=1269&bih=791&tbs=isch%3A1&sa=1&q=%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE%D1%86%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B7&btnG=%D0%9F%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%BA&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=) - Саркоцистоз (гугл)

[http://www.google.com.ua/images?um=1&hl=ru&client=firefox&rls=org.mozilla%3Aru%3Aofficial&biw=1269&bih=791&tbs=isch%3A1&sa=1&q=cystoisospora&btnG=%D0%9F%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%BA&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs\\_rfai=](http://www.google.com.ua/images?um=1&hl=ru&client=firefox&rls=org.mozilla%3Aru%3Aofficial&biw=1269&bih=791&tbs=isch%3A1&sa=1&q=cystoisospora&btnG=%D0%9F%D0%BE%D0%B8%D1%81%D0%BA&aq=f&aqi=&aql=&oq=&gs_rfai=) Цистоізоспороз (гугл)

Михайлютенко С. М., Жулінська О.С. Морфологічні показники крові гусей за амідостомозної інвазії. Науковий Вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2021, Т. 23, № 102. С. 105 – 109. doi: 10.32718/nvlvet10216